

Etelä-Karjalan luonnon virkistyskäytön strateginen toimintasuunnitelma 2030

Tämä toimintasuunnitelma on tuotettu *Etelä-Karjalan luonnon virkistyskäytön toimintasuunnitelma ja retkeilykohteiden digitaalinen saavutettavuus* -hankkeessa 2025.

Etelä-Karjalan virkistysaluekeskus sai työhön Etelä-Karjalan liitolta AKKE-rahoituksen sekä osarahoituksen kunnilta. Toimintasuunnitelmatyön aikana kerättiin näkemyksiä kuntien virkistyskäyttöpalveluista vastaavilta sekä muilta yhteistyöverkoston toimijoilta. Suunnitelman on laatinut Etelä-Karjalan virkistysaluekeskus.

Esityksen rakenne

1. Tausta ja työn tavoitteet
2. Toimijaverkosto ja roolit
3. Strategiset tavoitteet
4. Toimintasuunnitelma
5. Seuranta

Etelä-Karjalan virkistysaluekeskuksen hanketekijät

Projektipäällikkö Johanna Pulli
Toimitusjohtaja Hanna Ollikainen
& EKVAS-tiimi

1. Tausta ja tavoitteet

Luonnon virkistyskäytöllä tarkoitetaan vapaa-ajan liikkumista ja oleskelua luonnossa. Rakennetuilla virkistysalueilla ja reiteillä ohjataan virkistyskäyttöä ja madalletaan kynnystä lähteä luontoon.

Etelä-Karjalassa kohteet ovat myös merkittävä osa matkailuympäristöä.

Luonnon virkistyskäyttö lisää alueen vetovoimaa ja vahvistavaa asukkaiden hyvinvointia. Etelä-Karjalassa luontokohteet ja reitit muodostavat merkittävän osan maakunnan matkailuympäristöä. Haasteena on varmistaa kohteiden saavutettavuus kaikille, ja samalla ylläpitää palvelujen laatua kohtuullisin kustannuksin. Tämä edellyttää toimijoiden roolien selkeyttämistä, yhteistyön tiivistämistä ja sen pitkäjänteistä kehittämistä.

Maakunnan virkistysaluepalvelujen tärkeimmät tuottajat ovat kunnat ja Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiö, jonka toimintaa kunnat rahoittavat. Virkistysaluepalveluja hyödyntävät ja niistä viestivät organisaatiot ovat myös olennainen osa toiminnan kehittämistä.

Tämä toimintasuunnitelma luo perustaa tuottajien ja hyödyntäjien suunnitelmalliselle yhteistyölle, tarkentaa toimijoiden roolit ja määrittää kehityslinjat luonnon virkistyskäytölle maakunnan vahvuuksien ja yhteisten kärkeemojen pohjalta. Työssä tunnistetaan eri alueiden ja toimijoiden vahvuudet, jotta päällekkäisyyksiä voidaan välttää ja toimintaa kohdentaa paremmin.

Tässä strategiassa kuvataan julkisrahoitteinen maakunnallinen virkistysaluetoimijaverkosto, jonka keskinäistä yhteistyötä tiivistämällä ja tiedonkulkua selkeyttämällä pyritään kustannustehokkaaseen malliin Etelä-Karjalan luonnon virkistyspalvelujen tuottamisessa ja ylläpidossa.

2. Toimijaverkosto ja roolit

Maakunnallisessa virkistysaluetoiminnassa on tunnistettavissa tuottajia ja hyödyntäjiä. Yksi toimintasuunnitelman tärkeä tavoite on selvittää, mitä kukin tekee ja sopia työnjaosta.

Sekä virkistysalueita ja palveluja tuottavien että hyödyntävien organisaatioiden toiminnasta hyötyvät kaikki käyttäjät, eli maakunnan asukkaat, yritykset ja yhteisöt sekä matkailijat.

Tämä strateginen toimintasuunnitelma on tehty virkistysaluetoimijoiden verkostolle, jonka muodostavat Etelä-Karjalan kunnat ja luonnon virkistyskäyttöön liittyvät kuntarahoitteiset organisaatiot. Verkoston tarjoamat kohteet, reitit ja muut palvelut ovat julkisrahoitteisia ja kaikkien maakunnan asukkaiden, yhteisöjen ja yritysten käytettävissä. Kuntien rahoittama maakunnallinen virkistysaluepalvelujen tuottaja on **Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiö sr (EKVAS)**, joka luo toimintaympäristöä alueelle näkyvyyttä tuoville virkistysaluepalveluiden hyödyntäjille, kuten **GoSaimaa Oy, Unesco Saimaa Geopark ry ja Suomen Erämuseosäätiö sr**.

Asukkaiden muodostama kolmas sektori (järjestöt, yhdistykset, yhteisöt) on myös tärkeä osa virkistysaluetoimintaa. Järjestökentän monimuotoisuuden ja jäsenpainotteisen toiminnan vuoksi sen ohjaaminen julkiselta taholta on haastavaa maakunnallisessa mittakaavassa, joten järjestöyhteistyö sisältyy kaikkiin strategisiin päätavoitteisiin.

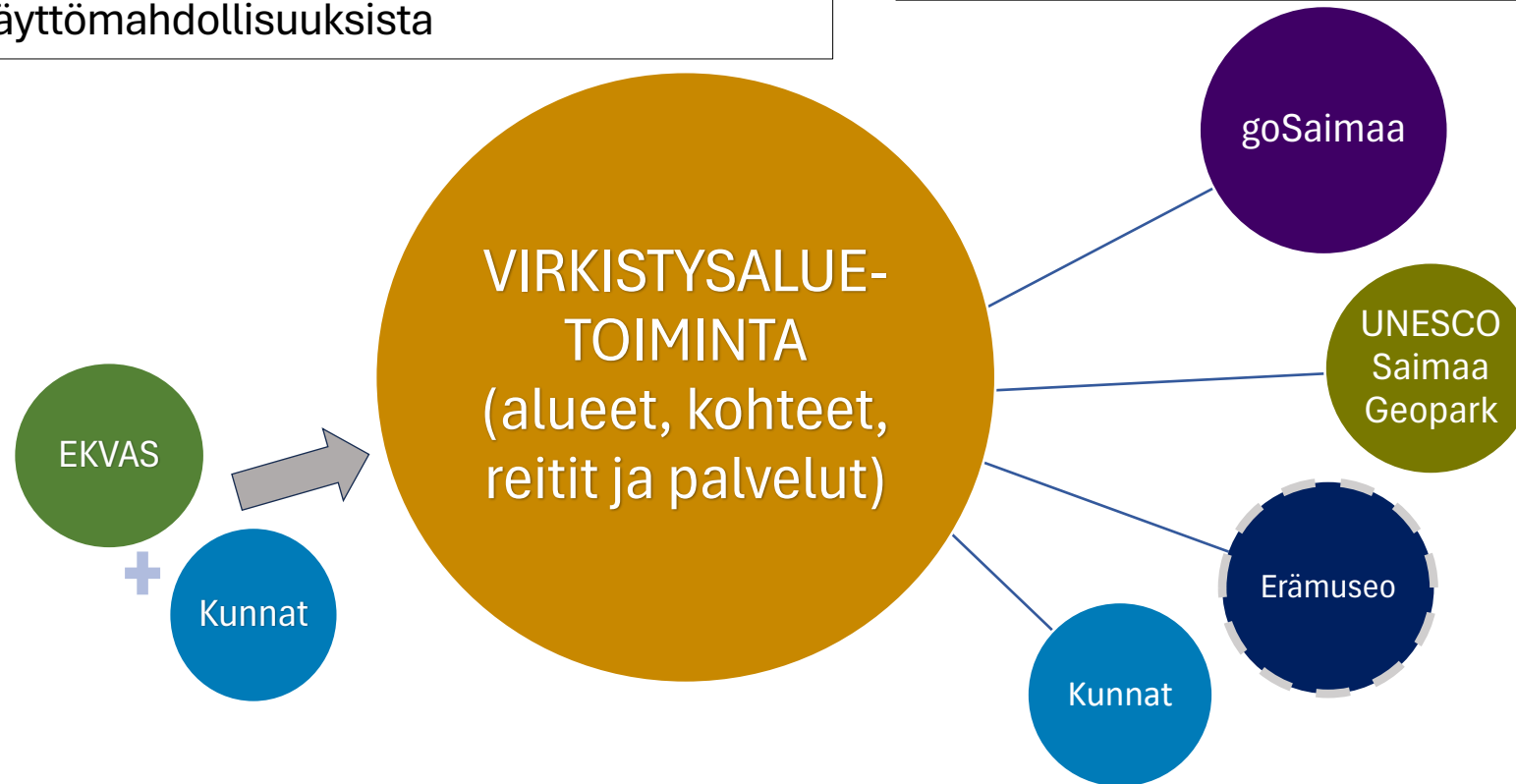
Toimijaverkoston ydinajatus:

- Luonnon virkistyskäyttö liittyy olennaisesti kaikkien organisaatioiden toimintaan ja tavoitteisiin. Samankaltaiset ulkoiset sidosryhmät ja yhtenevät arvot mahdollistavat yhteisen toimintakulttuurin.
- Koko maakunta ja kunnat saavat lisäarvoa rahoittamansa virkistysalueverkoston saavuttamista synergiaeduista.
- Suunnitelmassa määritellään toimijoiden roolit ja tehtävät, tuottavien organisaatioiden työnjako sekä suuntaviivat verkoston yhteistyön tiivistämiseen.
- Suunnitelmallinen yhteistyö parantaa organisaatioiden tehokkuutta omissa tehtävissään, sekä vahvistaa koko virkistysaluetoiminnan resilienssiä ja jatkuvuutta.

VIRKISTYSALUETOIMIJAT

TUOTTAJAT – Virkistysalueiden ja palveluiden tuottajat: maanomistus, kiinteistöjen kunnossapito ja palveluiden ylläpito, tiedottaminen kohteiden ja reittien käyttömahdollisuuksista

HYÖDYNTÄJÄT – Virkistysalueiden ja palveluiden hyödyntäjät: markkinointiviestintä, tapahtumien järjestäminen ja kävijäkunnan laajentaminen.

Virkistysaluetöimintaan osallistuvat myös maakunnan asukkaat, sekä tuottajina (usein jonkin yhteisön, järjestö- tai toiminnan kautta) että hyödyntäjinä, joko yksityisesti tai yhteisön jäsenenä.

VIRKISTYSALUETOIMIJAVERKOSTO

	ERÄMUSEO	EKVAS	GEOPARK	GOSAIMAA
MISSIO	Toimia eräkuulttuurin polkujen yhtymäkohtana, joka auttaa ymmärtämään juuriamme ja toimintamme vaikutuksia luontoon sekä luomaan reittejä kohti kestävämpää tulevaisuutta.	<i>Ylläpidämme ja kehitämme kohteita ja reittejä – vaalien luontoa ja kulttuuriperintöä.</i>	Ainutlaatuisen geologian ja elävän luonnon vaaliminen ja esiin tuominen. Kotiseutu - identiteetin, - tuntemuksen ja - arvostuksen vahvistaminen. Kestävän kehityksen edistäminen. Geopark brändin kasvattaminen.	Etelä-Karjalan alueen matkailun edistäminen ja alueen tunnettuuden vahvistaminen.
VISIO	Ohittamaton elämys, jossa koetaan erä- ja luontokulttuurin juuret, pohditaan luonnon merkitystä ja saadaan uusia näkökulmia, tietoa ja taitoja.	<i>Monipuoliset, vastuullisesti ja kestävästi ylläpidetyt virkistysalueet tarjoavat kaikille elämyksiä ja hyvinvointia luonnosta.</i>	Kehittää eteläisen Saimaan luontomatkailun vetovoimaa ja matkailuympäristöä mahdollistamaan monipuolisen tuotteistuksen erilaisille kohderyhmille.	Saimaa on Suomen kolmen merkittävimmän matkailualueen joukossa.
ARVOT	Uskallus, Juurevuus, Osallisuus, Kunnioitus	<i>- ei määritelty, ei viestitty-</i>	<i>- määritelty, ei viestitty-</i>	Vieraanvaraisuus Vastuullisuus Välittäminen

Tärkeimmät sidosryhmät:

asukkaat, kunnat ja kaupungit, maakuntaliitot, yritykset ja yrittäjät, (verkoston yhteiset) oppilaitokset, yhdistykset ja järjestöt (Ekvas, Geopark,)

Lakesaimaa + muut 'visit' organisaatiot (goSaimaa), Unesco verkostot (Geopark) ja ministeriöt (Erämuseo)

TOIMIJOIDEN ROOLIT JA TEHTÄVÄT

Toimija	Päärooli virkistysalue toiminnassa	Pääasiallinen toiminta ja keskeiset tehtävät
Kunnat	Mahdollistaja ja hyödyntäjä	Rahoitus, ohjaus ja hyödyntäminen <ul style="list-style-type: none"> • Rahoittavat ja ohjaavat virkistysaluetoimintaa • Antavat linjauksia palvelujen järjestämisestä • Ylläpitävät luontopolkuja, reittejä ja kohteita • Markkinoivat kunnan alueella sijaitsevia kohteita
EKVAS	Tuottaja ja kunnossapitäjä	Kiinteistökehitys, huolto ja ylläpito <ul style="list-style-type: none"> • Toteuttaa, kehittää ja ylläpitää virkistysalueita • Tiedottaa palveluista ja toimii asiantuntijana • Tekee omaa varainhankintaa ja vastaa kestävästä taloudenpidosta
Saimaa Geopark ry	Strateginen kumppani ja matkailun kehittäjä	Tiede, opetus ja kulttuuri <ul style="list-style-type: none"> • Tuo esiin alueen geologiset ja kulttuuriset arvot • Kehittää kestävää matkailua ja järjestää tapahtumia • Rakentaa yhteistyöverkostoja kuntien, koulujen, yritysten yms. toimijoiden välillä
GoSaimaa Oy	Matkailumarkkinoinnin ja aluebrändin vahvistaja	Markkinointi <ul style="list-style-type: none"> • Kehittää matkailutarjontaa yhteistyössä yrityksiensä kanssa • Tarjoaa matkailuyrityksille tietoa ja työkaluja menestykseen • Markkinoi Saimaan alueen matkailupalveluja kotimaassa ja ulkomailla • Edistää vastuullista matkailua ja saavutettavuutta
Suomen erämuseosäätiö	Kulttuuriperinnön ja erähistorian säilyttäjä	Näyttelytoiminta <ul style="list-style-type: none"> • Kehittää perustettavaa Suomen Erämuseota • Järjestää eräkulttuurin näyttelyitä, tapahtumia ja tutkimusta • Kasvattaa ja ylläpitää luontosuhteita ja perinteiden tuntemusta

Kuntia
palveleva
virkistysalue-
toimijaverkosto

3. Strategiset tavoitteet

Kansallisessa luonnon virkistyskäytön strategiassa 2030 tavoitteiksi on määritelty lähiluonnon saavutettavuus, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, luonnon kestävyden vaaliminen virkistyskäytössä, voimavarojen tunnistaminen ja yhteistyö sekä luonnon virkistyskäytön monimuotoisuus.

Etelä-Karjalan luonnon virkistyskäytön strateginen toimintasuunnitelma 2030 tukee valtakunnallisia tavoitteita ja painottaa maakunnan keskeisten julkisten toimijoiden yhteistyötä. Yhteistyön avulla voidaan kohdistaa yhteisiä resursseja tehokkaammin maakunnan läpileikkaaviin teemoihin ja alueille, joilla on suurin potentiaali lisätä koko maakunnan vetovoimaa.

STRATEGISET TAVOITTEET

Toimintasuunnitelman strategiset tavoitteet , ehdotukset kärkiteemoiksi ja niiden perusteluiksi sekä toimenpidelistaus pohjaavat kuntien ja toimijaverkoston laajalle kuulemiselle.

Kuntakierroksen keskusteluissa käytettiin ennakkoon lähetettyä kysymyslistaa ja kuntakohtaisia kohde- ja reittilistoja pohjautuen Etelä-Karjala liiton vuonna 2023 teettämään virkistysalueselvitykseen. Virkistysaluetoimijaverkoston johtajille toteutettiin haastattelu, jossa käsiteltiin organisaation perustiedot, strategiset linjaukset, toiminta ja käytännöt, viestintä sekä mahdolliset uudet yhteistyön muodot muiden toimijaverkoston organisaatioiden kanssa.

Näiden keskustelujen pohjalta strategisten päätavoitteiden tueksi on laadittu suunnitelmallisella ja konkreettisella yhteistyöllä saavutettavissa ja mitattavissa olevat alatavoitteet, sekä toimenpide-ehdotuksia joilla voidaan edetä kohti alatavoitteiden toteuttamista. Strategian toteuttamiseksi toimijaverkoston vastuuhenkilöiden tulee yhdessä asettaa realistiset mittarit ja tavoiteaikataulu alatavoitteiden toteuttamiseksi. Tämän toimintasuunnitelman strategisen osion tavoitteiden saavuttamiseksi on koostettu yleisemmän tason toimenpide-ehdotuksia, jotka osittain limittyvät myöhemmin listattuihin seuraaville vuosille jo ajoitettuihin kärkiteemoja tukeviin käytännön toimenpiteisiin.

STRATEGISET PÄÄTAVOITTEET

Merkityksellisyys ja vastuullisuus

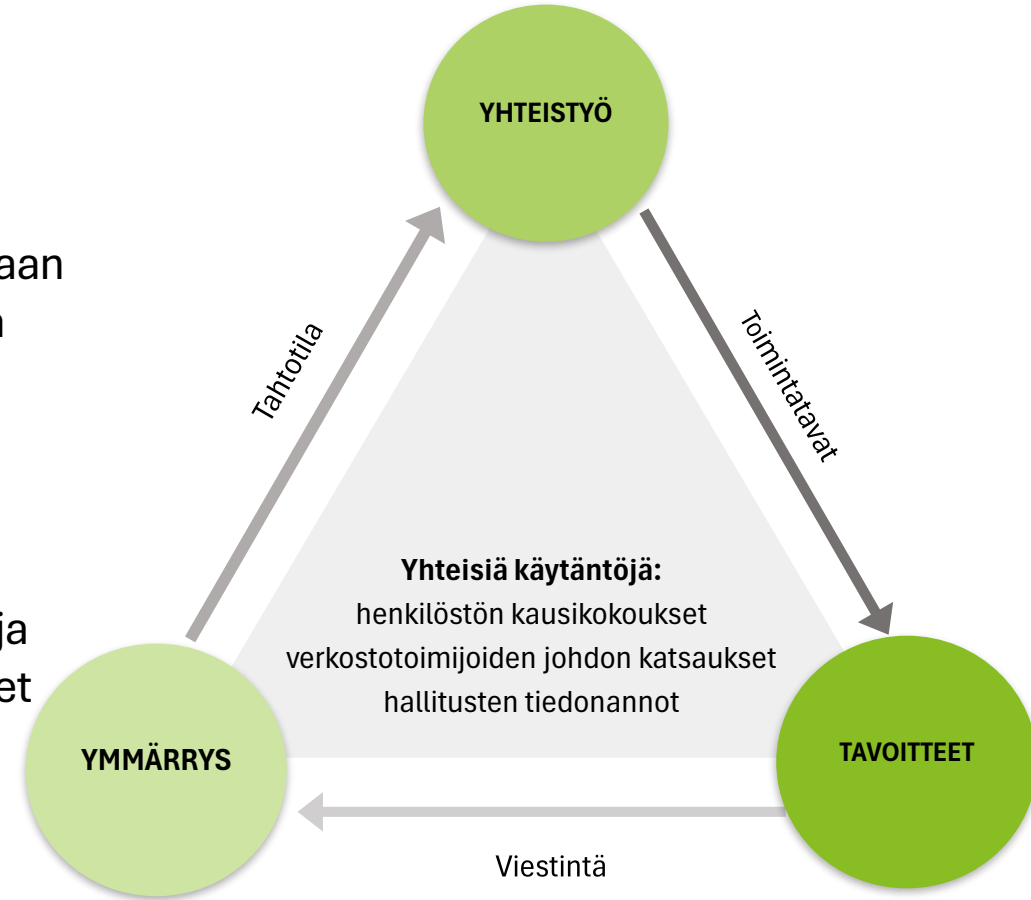
Pyritään tarjoamaan luontokokemukset osaksi jokaisen elämää. Varmistetaan ylläpidettyjen reittien ja kohteiden mahdollisimman hyvä saavutettavuus ja turvallisuus kaikille. Korostetaan vastuullisuutta kaikessa toiminnassa.

Viestintä ja kävijäkokemus

Varmistetaan verkoston viestinnällinen yhteistyö käytännön tekemisessä. Yhtenäistetään ulkoisen viestinnän käytäntöjä. Hyödynnetään kävijätilastoja ja digisaavutettavuutta markkinoinnissa. Osallistetaan järjestöt ja paikalliset yhteisöt tiedonkulun vahvistamiseen.

Verkostoyhteistyö

Tutustutaan virkistysalueverkoston muiden organisaatioiden toimintaan, hyödynnetään synergioita. Jaetaan tietoa ja hyviä käytäntöjä proaktiivisesti ja avoimesti.

'Kulttuuri syö strategian
 aamupalaksi!
 - Peter Drucker

Kuvassa esitetään kuinka virkistysalue toimijaverkoston toimintakulttuuri voi rakentua ja tiivistyä yhteisten toimintatapojen ja käytäntöjen kautta. Strategia ei voi toimia, jos verkoston toimintakulttuuri arjessa ei tue sen tavoitteita. Verkostotoimijoiden johtajat ovat avainhenkilöitä ja jokainen työntekijä tärkeässä asemassa, luomassa strategiaa vahvistavaa toimintakulttuuria.

STRATEGISET ALATAVOITTEET (1.-3.) ja toimenpide-ehdotuksia

Taulukossa kuvataan strategiset päätavoitteet, niiden mitattavissa olevat alatavoitteet (1.-3.) sekä ehdotuksia toimenpiteistä, joilla voidaan edetä kohti alatavoitteiden toteuttamista.

Merkityksellisyys ja vastuullisuus	
1. Kasvatetaan kävijämääriä	• Arvioidaan kävijämääriä
2. Lisätään turvallisuutta ja elämyksellisyyttä	• Laajennetaan käyttäjäkuntaa vaalien luonnon monimuotoisuutta
3. Lisätään tietoisuutta luontohyvinvoinnista	• Järjestetään tilaisuuksia, osallistumismahdollisuuksia, talkoita
	• Selkeytetään vastuurajoja, varmistetaan osoitteiden löytyminen
	• Houkutellaan tarinankerrontaan ja vaikuttajamarkkinointiin
Viestintä ja kävijäkokemus	
1. Tehostetaan tiedonjakoa	• Perustetaan virkistysalueaiheinen kanava viestijöille
2. Parannetaan saavutettavuutta	• Päätetään toimintatavat ajantasaisen tiedon ylläpidolle
3. Kasvatetaan kärkikohteiden suosittelua	• Luodaan lähdedokumentti pysyväälle ylläpidon perustiedolle
	• Luodaan kannustin suositteluun ja seurantatapa
Verkostoyhteistyö	
1. Lisätään uusien yhteistyömallien käyttöä	• Otetaan käyttöön yhteisiä alustoja; jaetaan asiakirjapohjia
2. Yhtenäistetään tietojen ylläpitoa	• Luodaan kohteille PTS mallipohja: luodaan infratietokanta
3. Lisätään valmiustasoa resurssimuutoksiin	• Lisätään yhteishankintoja ja niputetaan investointeja
	• Seurataan ja jaetaan hyviä vapaaehtoisuusyhteistyön esimerkkejä, joilla voidaan vahvistaa julkisen toiminnan vaikuttavuutta

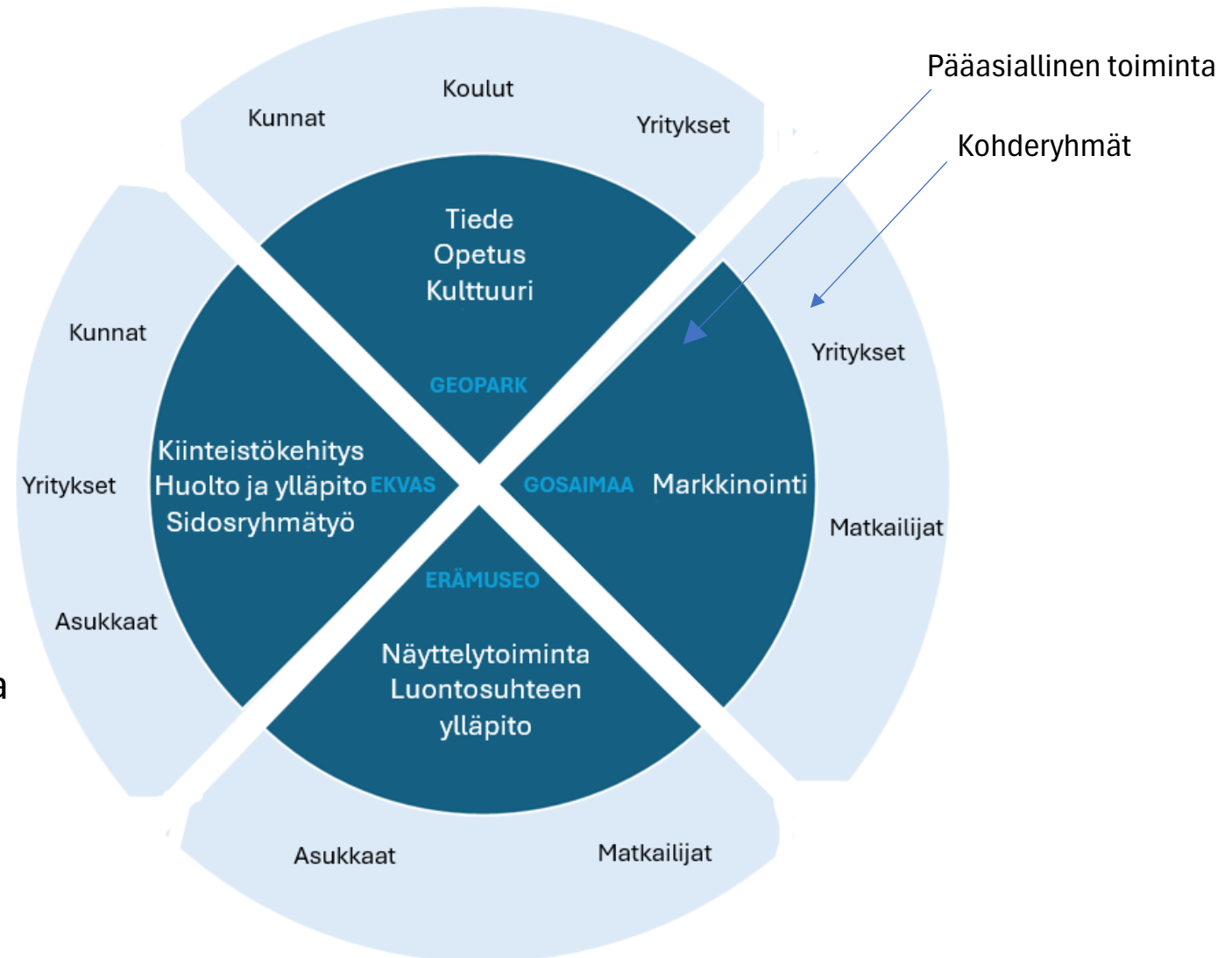
VERKOSTOYHTEISTYÖN TIIVISTÄMINEN JA SELKEYTTÄMINEN

Verkoston eri toimijoilla on kullakin kokonaisuutta täydentävät pääasialliset tehtävänsä, jotka yhdessä tuottavat lisäarvoa laajalle joukolle.

Virkistysalueloiminnan vaikuttavuutta voidaan vahvistaa, kun kukin verkostotoimija:

- Tunnistaa ja keskittyy ydinosaamisensa jatkuvaan kehittämiseen
- Jakaa osaamista avoimesti verkoston kesken
- Hyödyntää aktiivisesti samaa kohderyhmää palvelevien toisten verkostotoimijoiden osaamista

Tiiviissä yhteistyössä toimivalla verkostolla voidaan saavuttaa useita synergiaetuja toiminnassa ja taloudessa.

4. Toimenpiteet

Etelä-Karjalan luonnon virkistyskäytön strategisen toimintasuunnitelman toimenpiteet on muodostettu kuntien ja toimijoiden kuulemiskierroksen pohjalta yhdessä valittuihin luonnon virkistyskäytön kärkiteemoihin peilaten. Toimenpiteillä edistetään strategisia tavoitteita.

KÄRKITEEMAT

Etelä-Karjalan liiton Reitistökehittäjät-ryhmälle toteutettiin syyskuussa 2025 *Kärkiteema-kysely*, jolla kartoitettiin maakunnan luonnon virkistyskäytön yhteisiä kärkiteemoja.

Kyselyssä vastaajat:

- 1) arvioivat kärkiteemojen valintaperustelujen tärkeyttä kuntakuulemisissa esiin nousseiden pohjalta ja ehdottivat uusia perusteluja
- 2) arvioivat valmiiden kärkiteema ehdotusten vahvuutta ja ehdottivat muita kärkiteemoja

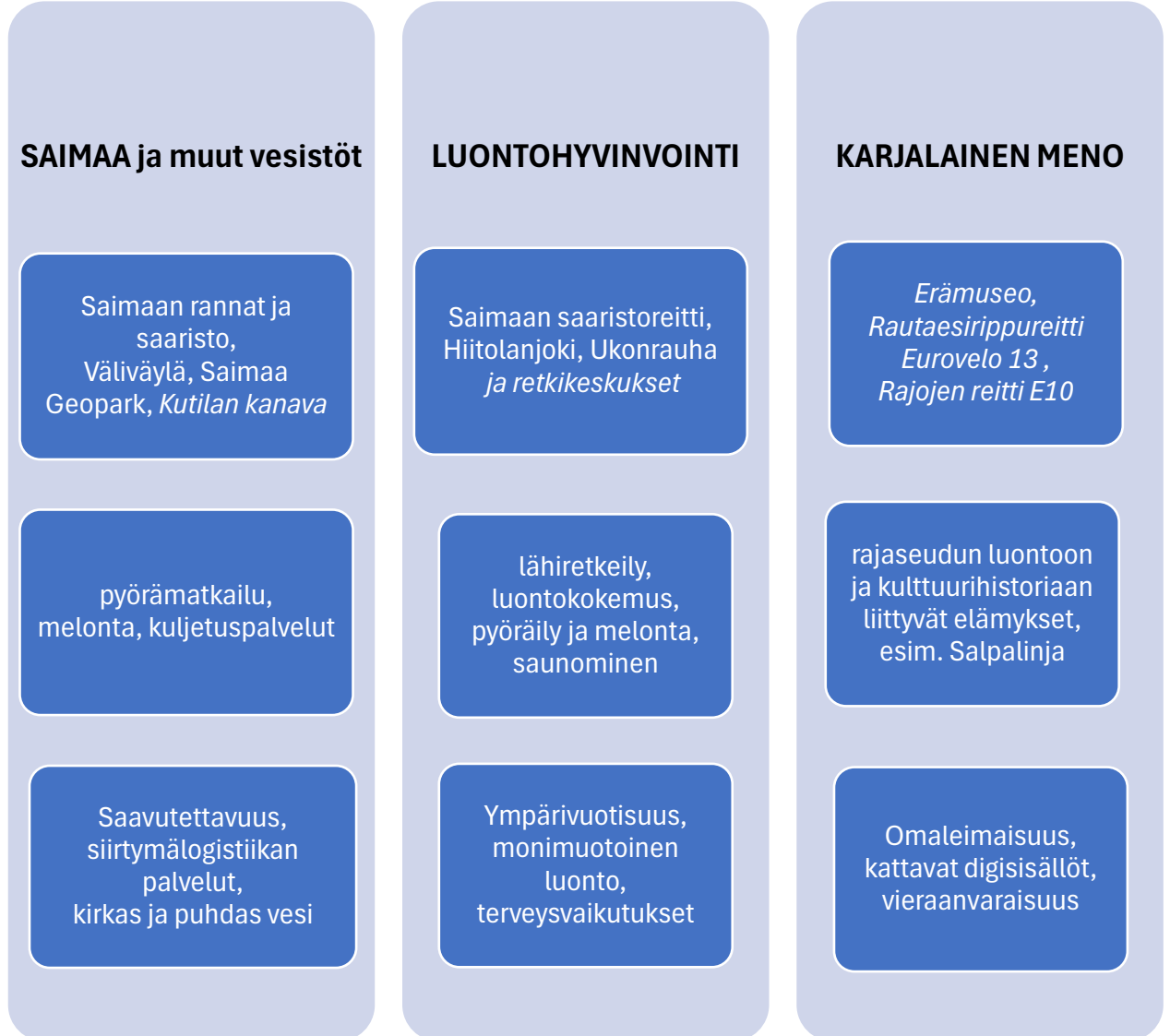
Tuloksia käsiteltiin kuntien edustajien kanssa keskusteluissa maakunnan pohjois- ja eteläosassa. Keskusteluissa saatiin vahvistusta sekä kärkiteemojen valintaan että strategisille tavoitteille ja niiden saavuttamiseksi määritellyille toimenpiteille.

Kohteet ja reitit

Toiminta

Tavoite

Kaavio kuvaa kärkiteemoja, niihin liittyvää kehitettävää toimintaa ja kärkiteeman vahvistumisen tavoitteita. Kärkiteemat sekä tukevat strategisia tavoitteita että ohjaavat kehitystoimia jatkossa yhteisen näkemyksen mukaisiin laajempiin kokonaisuuksiin.

TOIMENPITEET	2026	2027	2028-30	Vastuu	Yhteistyössä
Kävijämäärien arviointi käyntiin kohteissa ja reiteillä (kaikin keinoin)	✓	✓	✓	EKVAS	Kunnat
Rasti-lautta yhteyden jatkuvuus	✓	✓	✓	Kaikki	
Tapahtuma: SaimaaGeopark.fi/egn2026	✓			SGP	
Eurovelo13 pyöräreitti palvelujen kautta	✓			EKVAS	
Toimijaverkoston ja kuntien virkistysalueviestijöille kanava	✓			GS	EK Saimaa ryhmä
Suomimeloo 2027 houkuttelu Väliväylälle (näkyvyys)	✓			Luumäki	Lappeenranta
Kangaskosken museon toteuttaminen	✓			EKVAS	Rautjärvi
Luontoon.fi alustaan siirtyminen , Outdooractiven tarpeellisuuden arviointi	✓	✓		EKVAS	Kunnat
Rajojen reitti E10 monikäyttöreitiksi maakunnan läpi, vrt. Hossa		✓		EKVAS	
Hankeideoille yhteinen ilmoituskanava	✓			GS	EK Saimaa ryhmä
Laiturien korjaukset: Ruuhonsaaret, Satamosaari	✓			EKVAS	
Katon kunnostus: Haapasaari, Muukonsaari	✓			EKVAS	Kunnat
Kohteiden yleiskuvaukset yhdeltä nettisivulta (ekvas.fi/tietopankki)	✓			EKVAS	
Varmistetaan että kaikille kohteille löytyy katuosoite (PeLa)	✓			Kunnat	EKVAS
Otetaan asteittain käyttöön yhtenäiset standardiopasteet, vrt. Ukonrauha	✓	✓	✓	EKVAS	
Johku alustan käytön edistäminen	✓	✓	✓	Kaikki	
Edistetään palvelujen saatavuutta DataHubista	✓	✓	✓	Kaikki	
Uudet laiturit: Karhusaari, Ilkonsaari	✓			EKVAS	
Laiturien korjaukset: Kyläniemi laajennus		✓		Taipalsaari	
Sarviniemi sähköistys		✓	✓	Taipalsaari & EKVAS	
Kannustin ja seurantatapa kohteen/reitin suosittelemiseen, #	✓			GS	
Matkailu Masterplan: Huuhanranta	✓			Ruokolahti	GS
Käymälät: Ritakoski, Huuhanranta		✓		EKVAS	
Kahvila Ritakosken voimalarakennukseen			✓	EKVAS	Rautjärvi
Veneillä lähisaariin (kuljetus/yhteiskäyttö)		✓		EKVAS	Imatra
GDPR mukainen tapa kerätä ja jakaa yhteystietoja sekä kuvia verkoston kesken		✓		Kaikki	
Lepänkanto (rakenteet, pysäköinti, esteettömyys, lähde)		✓		Savitaipale	EKVAS
Edistetään luontolähetteen muodostamista	✓	✓	✓	EKVAS	Kunnat
Lisätään tietoisuutta aiheista: luontohyvinvointi, luontoterveys ja luontoposiitivisuus	✓	✓	✓	Kunnat	EKVAS
Luodaan paikallinen tai yhteinen talkoopankki ja tarjotaan talkootyötä virkistysalueilla	✓			Kunnat	EKVAS
Luodaan virkistysalueen tai reitin PTS mallipohja ja jaetaan verkostolle	✓			Ruokolahti	
Houkutellessaan tarinankerrontaan ja vaikuttajamarkkinointiin EK kohteissa	✓			SGP	EKVAS
Kotajärven reitti/luontopolku		✓		Lemi	EKVAS
Lintutornikohteiden kehittäminen		✓		Parikkala	EKVAS
Käymälöiden mitoitus/lisäys: Ilkonsaari, Väliväylä		✓		EKVAS	
Vierasvenelaituri: Haapasaari		✓		EKVAS	Imatra

Kuvassa on listaus suunnitelluista toimenpiteistä ja niiden tärkeysjärjestyksestä, joka on muodostettu tiedossa olevan valmistelujen perusteella.

Verkoston työkaluksi suunniteltu päivitettävä toimenpidelistaus suunnitelman liitteenä.

Tärkeysjärjestys:

- korkein
- keskitaso
- perustaso

Lihavoitu
= maakunnallinen tärkeys

VIESTINNÄN TOIMINTATAVAT (verkoston sisällä ja yhteisesti ulospäin)

Tavoitteina viestinnän avoimuus, ajantasaisuus ja vaikuttavuus sekä yhtenäinen tiedonhallinta.

Säästä viestinnällä vastaanottajan aikaa!
Älä omaasi.

	Uudet toimintatavat (ehdotetaan aloittavaksi)	Hyvät käytännöt (jatketaan)
Säännölliset toimet	<ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan vuosittain kuntakierrokset yhteistyöllä Keväisin/syksyisin verkostotoimijoiden toiminnan esittelywebinaari Palautteen keruu ja kausiyhteenveto näkyville 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteinen osallistuminen maakunnan tapahtumiin (torit, messut) Some markkinoinnin vuosikello (vuosittain yhteiseen kanavaan) Kaikille avoimet tapahtumat kirjataan: tapahtumat.ekarjala.fi
Tiedottaminen	<ul style="list-style-type: none"> Pidetään verkosto ajan tasalla tiedottamalla toimijoiden yleisosoitteisiin, sekä kuntien virkistystoimintaan liittyvien viestijöiden jakelulistalle 	<ul style="list-style-type: none"> Toimijat viestivät pääasialliseen tehtäväänsä liittyvistä aiheista suoraan omille kohderyhmilleen, ja hyödyntävät verkostokumppaneita muiden kohderyhmien tavoittamisessa
Tietojen hallinta	<ul style="list-style-type: none"> Yhdenmukainen viestintä kohteista, esim. sama nimi kaikkialla EK Saimaa ryhmä perustaa virkistysaluetoimintaan liittyvät viestijöiden kanavan, mm. vaihtuvien kohdetietojen jakamiseksi Yhteystietoja pyritään keräämään ja jakamaan koko verkostolle 	<ul style="list-style-type: none"> Digialustoissa käytetyt kohteiden pysyvät kohdekuvaukset yhdelle nettisivulle
Arkistointi	<ul style="list-style-type: none"> Luodaan kuvapankkirakenne koko verkoston käyttöön Mahdollistetaan kuvaajakohtaiset latauskansiot kunnittain 	<ul style="list-style-type: none"> Kohde- ja reittitietojen ylläpito digialustoilla: outdooractive, luontoon.fi
Muut kehitystoimet	<ul style="list-style-type: none"> Selvitetään Google Business Profile käyttö mahdollistamaan kohteiden suosittujen aikojen näkymisen Yhteisiä koulutuksia (esim. ensiapu, teköäly, vastuullisuus) Lisätään sopivat kohteet ja palvelut myös Visit Finland Datahubiin 	<ul style="list-style-type: none"> Virkistyskohderesurssit varattavissa Johku-alustalta Jaetaan kohteiden myynninkehitystietoja markkinoinnin työkaluksi
Työryhmät	<ul style="list-style-type: none"> Työkiertopäiviä Kutsutaan työryhmiä verkoston ja kuntien kesken 	<ul style="list-style-type: none"> EK Saimaa ryhmä (3 kk välein, goSaimaa) Reitistökehittäjät (3–4 krt/v, EK liitto) Saaristoreitti työryhmä (Rasti-lautan toiminnan järjestelyt, Ruokolahti) Imatran markkinointi- ja matkailuaamukahvit (tarvittaessa, Imatra)

KUNNOSSAPIDON TOIMINTATAVAT (palveluiden ylläpito)

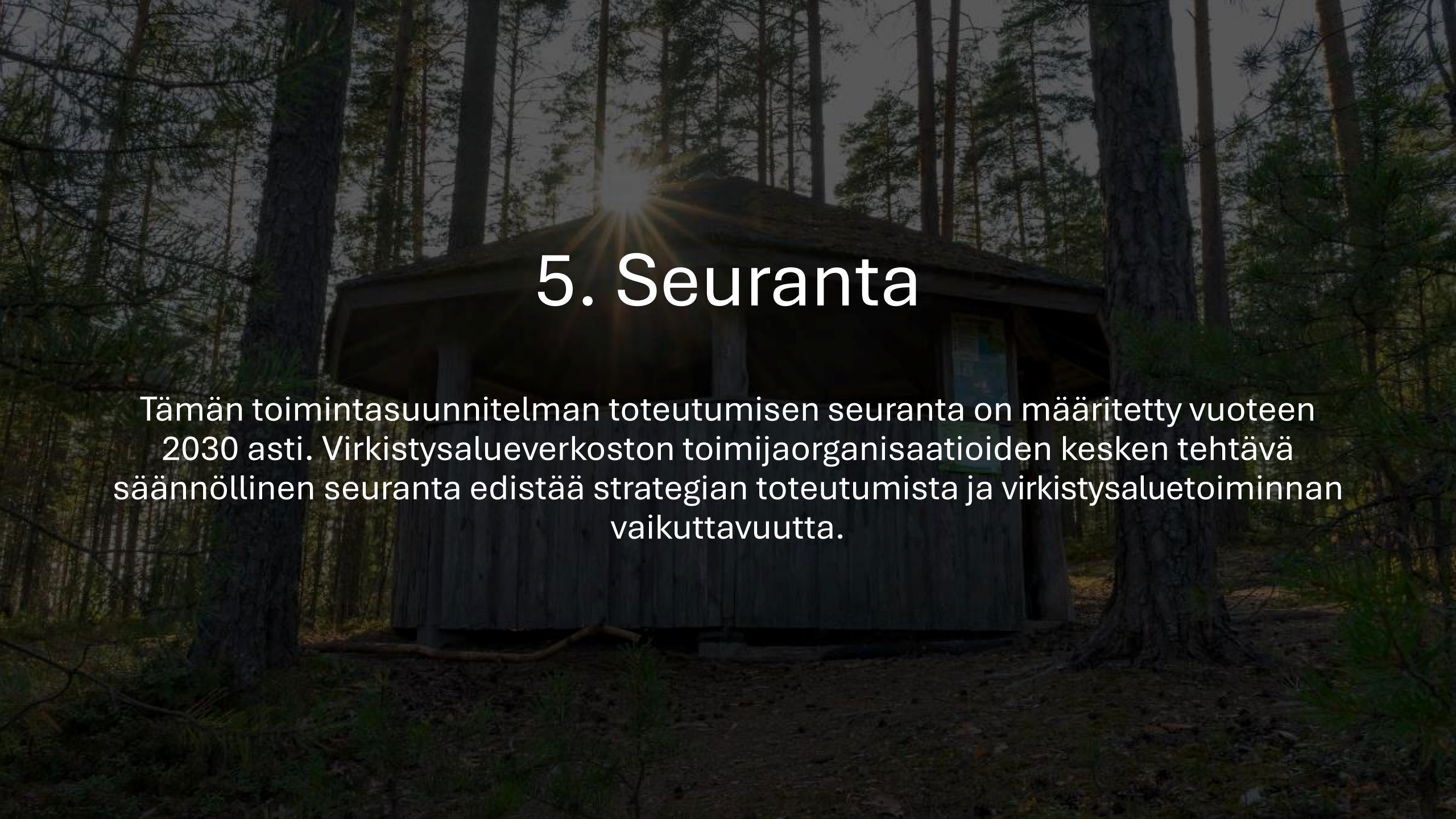
Tavoitteena varmistaa kohteiden ja reittien saavutettavuus, turvallisuus, toimintavarmuus ja kustannustehokkuus koko elinkaaren ajan.

Yhteistyöverkostolle ehdotetut uudet toimintatavat	Hyvät käytännöt
<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyö reitti- ja opastustien suunnittelussa ja toteutuksessa kuntien ja EKVASin välillä. • Retkeilyinfran uusimisessa ja ohjeistuksissa konsultoidaan EKVASia. • Luodaan kuntien virkistysalueiden huollosta vastaaville yhteinen pikaviestinkanava (EKVAS). • Luodaan maakunnallinen kunnossapitotyön resurssipooli. • Luodaan kunnossapitoon kohteiden laatuluokitukset huollon tavoitetason mukaan, esim. 1. -3. ja 4. (alin, jossa minimi tavoitteena digitietojen päivitys ja vuosittainen tarkastus). • Kävijämäärien seuranta eri lähteisiin perustuvilla tiedoilla tai palveluilla, (mobiilidata, google, kulutus, parkkipaikkojen täyttöaste, kulkulaskurit tms.). • Kiinteistöjen, rakenteiden ja reittien ylläpitovastuista luodaan pitkän tähtäimen suunnitelmataulukot (PTS), joita voidaan hyödyntää myös vastuiden siirtymisessä. • Selvitetään keinoja, joilla voidaan reagoida äkillisiin tai vähemmän välttämättömiin toimiin, esim. vapaaehtoisuusyhteistyö ja talkootoiminta (luodaan ja ylläpidetään yhdessä yhteistietolistoja: paikalliset, kylät, järjestöt). • Varaudutaan ympärivuotisen huollon tarpeen lisääntymiseen. 	<p>-Vastaavien virkistysaluetuimijoiden ja eri kuntien toimintamallien hyödyntäminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vuosittainen keskustelu kunnossapidon tilanteesta, tarpeista ja haasteista. • Laaja paikallinen huoltotoimittajien yhteistyöverkosto. • Yhteistyö, säännöllinen yhteydenpito ja sopimukset huoltotoimittajien kanssa. • Jokaisella kohteella on huoltotoimittajia varten WhatsApp-kanava, johon ladataan kuvia käynneiltä ja raportoidaan tehdystä työstä tai havainnoista. <div style="text-align: right; margin-top: 20px;"> </div>

Kunnossapito = kunnonvalvonta – ylläpito - jaksotetut huollot - korjaukset

TYÖNJAKO Kuntien ja EKVASin välillä

KUNNAT	EKVAS
Kunnat rahoittavat EKVASin toimintaa sopimuksen perusteella.	Toteuttaa ja kehittää virkistysaluepalveluja.
Osallistuvat päätöksentekoon nimeämällä hallituksen jäsenet.	Hallinnollinen vastuu hyvän hallintotavan ja säätiölain mukaan.
Toimivat tarvittaessa rahoituksen tukena.	Taloudellinen vastuu toiminnan kestävästä jatkuvuudesta.
Antavat linjauksia kohteiden kehittämisestä ja palvelujen järjestämisestä.	Kunnossapitovastuu kohteista.
Maanomistajana hoitavat kohteiden kiinteistöjen hallinnon, jollei muuta ole kohdekohtaisesti sovittu.	Maanomistajana hoitaa kiinteistöjen hallinnon (vakuutukset, verot, tiemaksut).
Nimeävät ensisijaiset virkistysaluetoimintaan liittyvät yhteyshenkilöt.	Tiedottaa kuntia kohteista, palveluista ja niihin liittyvistä muutoksista.
Ylläpitovastuu retkeilyreiteistä ja niihin liittyvän tiedon hallinnasta, jollei muuta ole kohdekohtaisesti sovittu.	Tarjoaa kunnille osaamista, asiantuntijuutta ja hankekumppanuutta luonnon virkistyskäytön hyödyntämisen ja kunnossapidon aiheissa.
Tiedottavat EKVASia virkistysalueisiin liittyvistä aiheista, hankeaihoista, ideoista ja uusista kohteista.	Hallinnoi ja toteuttaa tarvittaessa maakunnallisia hankkeita.
Vahvistavat luonnon virkistyskäytön hyödyntämistä eri toimialoillaan.	Edistää ja edustaa luonnon virkistyskäytön hyödyntämistä maakunnallisella, valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla.

A small, dark wooden cabin with a gabled roof is situated in a dense forest of tall, thin trees. The scene is dimly lit, with a bright sunburst effect emanating from behind the cabin's roofline, creating a lens flare. The cabin has a few windows and a door, and it appears to be a simple, rustic structure. The ground in front of the cabin is covered with dry leaves and twigs.

5. Seuranta

Tämän toimintasuunnitelman toteutumisen seuranta on määritetty vuoteen 2030 asti. Virkistysalueverkoston toimijaorganisaatioiden kesken tehtävä säännöllinen seuranta edistää strategian toteutumista ja virkistysaluetoiminnan vaikuttavuutta.

Strategisen toimintasuunnitelman toteuttaminen vaatii säännöllistä seurantaa, ratkaisukeskeisyyttä ja palautteenantoa johtotason ja hallituksien välillä. Uusia rakenteita ei tarvita. Pää tavoitteiden toteutumisen seurannan on tarkoitus sisältyä virkistysaluetoimijoiden omaan hallintokäytäntöön. Johtajien tulee keskittyä yhteistyön tiivistämiseen, alatavoitteiden toteuttamiseen ja tärkeimpänä, strategian jalkauttamiseen omassa organisaatiossaan.

Johdon katsaukset: 3–4 kertaa vuodessa.

Verkostotoimijoiden johtajat kokoontuvat kasvokkain epävirallisesti keskustelemaan:

- Miten toiminta on edennyt kohti päätavoitteita?
- Kuinka mitattavien alatavoitteiden saavuttaminen on edistynyt?
- Mitä toimenpiteitä on tehty ja mitä tulisi tehdä alatavoitteiden saavuttamiseksi?

Hallituksen tarkastelut: 1-2 kertaa vuodessa.

Verkostotoimijoiden johtaja tuovat viestiä suunnitelman toteutumisesta hallitukselle. Hallitusten suositellaan tarkastelevan suunnitelman toteutumista kohti päätavoitteita kokouksensa yhtenä kohtana.

Tavoitteena on tarkastella:

- Onko suunnitelman toteuttaminen edennyt?
- Ovatko toimintaympäristö tai toiminta muuttuneet merkittävästi?
- Tulisiko päätavoitteita jo päivittää?

Hallitukset kirjaavat huomioista ja saavutuksista kohti tavoitteita lyhyen tiedonannon, jonka verkostotoimijoiden johtajat välittävät tiedoksi toisilleen ja henkilöstölle.

Väliarviointi: 3 vuoden kuluttua, vuoden 2028 aikana

Johtajat ja hallitus arvioivat suunnitelman toteutumista ja ajantasaisuutta.

Väliarvioinnin lopputuloksena on päätös suunnitelman ajantasaisuuteen liittyvistä toimenpiteistä.

Onko tarve tehdä kevyempiä linjausmuutoksia? Päivittää suunnitelmaa?

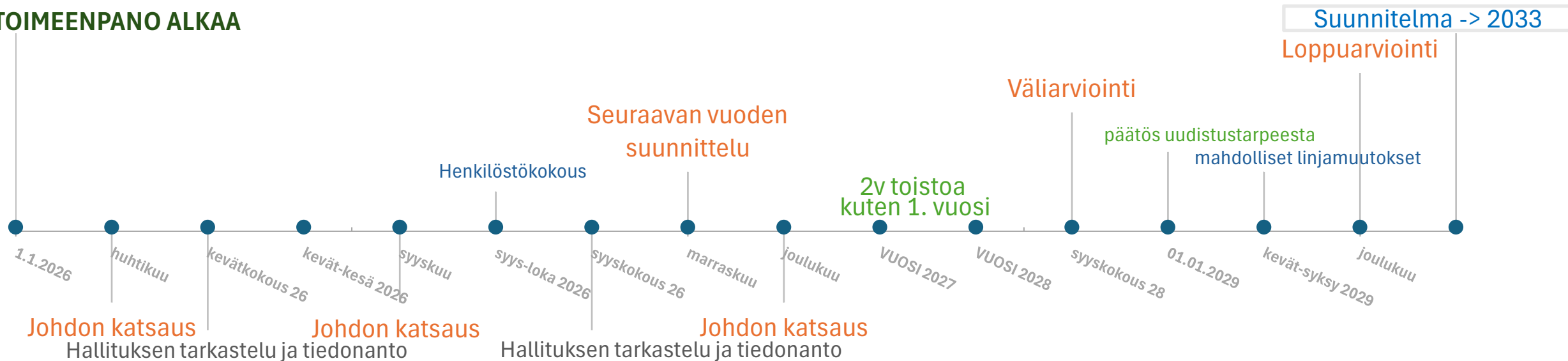
Varautua kokonaan uuden suunnitelman valmisteluun kaudelle 2030–2033?

Loppuarviointi: 2029, päätös jatkosta 2030–2033.

Verkostotoimijoiden johtajat alustavat vuosien 2026-2030 toimintasuunnitelman toteutumisesta lyhyen arvion, jonka hallitus hyväksyy.

Aikataulu virkistysaluetoimijaverkoston yhteisille toimintasuunnitelman toteutuksen kannalta välttämättömille tapahtumille:

TOIMEENPANO ALKAA

Lyhenne / Termi	Selitys
AKKE	Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen määräraha
EKVAS	Etelä-Karjalan virkistysaluekeskus sr
GS	goSaimaa Oy
SGP	SaimaaGeopark ry
Virkistysalueverkosto	Virkistysalueiden tuottamiseen ja hyödyntämiseen liittyvien julkisrahoitteisten ydintoimijoiden verkosto
Verkostotoimijat	EKVAS, GoSaimaa Oy, Saimaa Geopark ry ja Erämuseosäätiö sr
PTS	Pitkän tähtäimen suunnitelma, kunnossapidon suunnitelma
EGN	European Geoparks Network – kansainvälinen geopark-verkosto
EK liitto	Etelä-Karjalan liitto – maakuntaliitto, aluekehityksen koordinaattori
EK Saimaa ryhmä	Yhteistyöryhmä Saimaan matkailun ja virkistyskäytön kehittämiseksi
Reitistökehittäjät	Etelä-Karjalan liiton kutsuma ryhmä, joka kehittää maakunnan retkeily- ja matkailureittejä
Saaristoreitti työryhmä	Työryhmä Saimaan saaristoreittien suunnitteluun ja kehittämiseen
Imatran markkinointi- ja matkailuaamukahvit	Verkostotapaaminen Imatran matkailutoimijoille ja markkinoinnille

ekvas.fi

